

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05

Izhaja vsak dan zjutraj razen

SCOUVENEC

Nagradno žrebanje „Slovenca“
KUPOVALECI Odrzeka z rednim glasom pravico, da se udeležijo nagradnega žrebanja. — Rednim naročnikom odrezkov ni treba!

po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7565, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6

Ne sramotimo sami sebe!

Za ogromno večino, ki si ne morejo privoščiti knjige ali pa zaradi svoje prezaposlenosti nimajo časa, da bi se vanjo poglobili, predstavlja časopis edino duševno hrano. Iz dnevnika se sodobni človek ne pouči samo o političnih novicah in kombinacijah svoje države in mednarodnega sveta, o pridobitvah na področju tehnike pa o gospodarskih in socialnih vprašanjih, marveč se more iz njega poučiti tudi o vseh vprašanjih, ki se tičejo človekovega duhovnega in moralnega napredka ter o stanju sodobne znanosti. Prav v tem oziru beleži sodobni časopis, ki more to panogo človeškega mišljenja in udejstvovanja zasledovati na podlagi strokovno izobraženih urednikov ali po sotrudnikov ter po posnetkih iz revij, ki so vsakemu večjemu dnevniku na razpolago, velik napredek.

Za tistega čitatelja pa, ki ne more slediti takim razpravam, bodisi da nima časa, bodisi da mu manjka podlage in pripravljenosti za to, ali pa se za take probleme sploh ne zanima, je dnevni časopis važen tudi v njegovih uvodnikih ali drugih člankih, naj se tičejo katerekoli stroke že, marveč tudi v načinu, kako prikazuje dnevne dogodke. Prav na tem polju nosi sodobno časopisje največji del svoje moralne odgovornosti pred javnostjo, oziroma pred svojim narodom in državo, počenši od glavnega urednika do reporterja. Ta odgovornost nalaga tvorcem časopisa dolžnost, da skrbno pretehtajo to, kar se jim zdi, da je važno samo po sebi ali pa po svoji perečnosti v danem trenutku ali pa po zanimanju, ki ga more kak dnevni dogodek vzbuditi med občinstvom. Ne gre samo za način, kako kaj povedati, oziroma čitatelju sporočiti, ne gre samo za namen, s katerim se kakšna stvar javnosti predotči, in tudi ne samo za lepo obliko, na katero mora paziti tudi poročevalec dnevnih dogodkov, naj gre za še tako neznatno zadevo, marveč tudi, in sicer v prvi vrsti za izbiro: kaj je namreč vredno, da se priobči, in kaj tega ne zasluži, in sicer z moralnega vidika.

Tudi v tem zadnjem pogledu se je sodobni dnevni časopis zelo dvignil, če se ne oziramo na one liste, ki so ustanovljeni in vzdrževani od ljudi, ki jim je zgolj za poročanje senzacij in za draženje nizkih nagonov, v spekulativne namene. Pošten in spodoben časnikar, ki hoče veljati za kulturnega človeka, se do take vrste časnikarskega dela ne bo ponižal, če mu je za dobro ime in stanovsko čast, ki danes časnikarja postavlja v človeški družbi na zelo odlično mesto. Kljub temu pa je včasih tudi tak novinar naravnost usodno primoran, da se poniža do okusa velikega kroga naše javnosti, ki ne more izhajati brez senzacij in ki take dogodke gleda od nekda v luči svojih predsodkov, svojih strasti in svojega duševnega obzorja ter moralne stopnje. Najboljši časnikar ne more v mnogih primerih dati strogemu kritiku, ki ga sprašuje, čemu neki ste to zadevo objavili, drugačnega odgovora: »Kaj pa naj storimo, ko pa občinstvo take senzacije hoče?« In ker je konkurenca med časopisi velika, skuša seveda vsak drugega prehiteti ali vsaj dohiteti pri sporočanju senzacionalnih umorov, izrednih družinskih dram, pikantnih dogodivščin, gniljivih samoumorov in drugih stvari iz brezna človeških nagonov in nižin življenja ter iz območja abnormalnih duševnih pojavov in hotenj.

In vendar — kako veliko moralno zlo in škodo pomenijo vsi ti dogodki in prizori človeške slabosti in bede ter grehov in bolestnih nagnjenj pa zločinskih instinktov, o katerih bi bilo bolje, da bi zanje človek sploh nikoli ne izvedel! Lahko rečemo, da pretežna večina teh dogodkov sploh ne sodi v javnost, razen tistega ozkega kroga, ki je primoran baviti se z njimi. Le majhen del je takih, ki spadajo na pozornišče javnosti iz globokih vzgojnih razlogov, zato da se pokaže, kakšne usodne posledice more imeti strast ali pregreha, kako se je more človek in družba varovati, kakšne nauke naj iz nje povzema v moralnem in socialnem oziru, ne pa da se pregreha slika kot pregreha, samo ker je pregreha in ker to draži gotove živalske gone javnosti, ki želi in hoče biti razdražena in najde v tem zabavo ali uteho ali gotove vrste ginjenje ali pa zadovoljitev znanih krvočnih, pohotnih in masčevalnih gonov človeka. Časopis gotovo nima naloge, da bi takim hotnjam in strastem ugaljal in po močvari življenja brskal ter jo razblinjal in širil vednost o takih stvareh. Naloga časopisa je in ostane v prvi vrsti vzgojna, idealna in kulturna. Dnevnik je danes naravnost šola, v katero hodi tako razumnostno kakor preprost človek dan za dnem do konca svojega življenja. Dnevnik mora družbi dajati pobude za dobro, višje in lepše življenje, ji nuditi vodilnih smernic političnega, kulturnega in moralnega udejstvovanja ter narodu pomagati, da se v tem oziru dviga, ne pa, da ostane v brozgi svojih manjvrednih strasti in teženj. Sodobni časnikar se zlasti zaveda, kakšna je njegova odgovornost pred občinstvom, v prvi vrsti pred državo, oziroma lastno domovino in narodno skupnostjo, ki trpi le škodo, če svet iz njenega časopisja izve samo to, kar je v narodu in državi manjvrednega, ne pa odlike, s katerim bi se mogla ponašati pred svetom. Kaj naj si mislijo v tujini o nas, ako tisti, ki tam razumejo naš jezik, iz našega časopisja izvedo o neprestanih pobojih iz pijanosti, iz

Romunski kralj obišče London

Tatarescu mu pripravlja pot

Prvi razgovori za veliko angleško posojilo Romuniji

London, 20. jun. TG. Semkaj je prišel bivši romunski ministrski predsednik in sedaj član kraljevskega sveta Tatarescu. V političnih krogih je njegov prihod vzbudil zanimanje. Tatarescu je zaprosil za sestanek z zunanjim ministrom lordom Halifaxom. Sestanek bo v torek in mu pripisujejo veliko važnost. V političnih krogih ugibljejo o ozadih tega nepričakanega obiska in menijo, da služi trem ciljem:

1. Vzdržujejo se mnenja, da se je romunski kralj Karel spravil s svojo ločeno ženo princeso Heleno in da ima Tatarescu nalogo, da v kraljevem imenu stopi v stik z merodajnimi ljudmi, da se povratek princese Helene v Romunijo pospeši. Uradnega potrdila za to mnenje pa še ni bilo.

2. Romunija ima namen prositi angleško vlado, da ji omogoči, da na londonskem trgu najame večje posojilo. Anglija je nedavno že Turčiji dovolila posojilo v znesku 18 milijonov funtov (skoraj 5 milijard din) in je bilo iz debate v spodnji zbornici, sledeč besedam trgovskega ministra Olivera Stanleja, razvidno, da želi priti na pomoč še drugim vzhodnoevropskim državam, med katerimi se očitavno nahaja tudi Romunija. Romunsko posojilo bi bilo še večje od turškega in vlada na londonskem trgu, ki svojo vlado vedno podpira, dobro razpoloženje za podpis takšnega posojila, posebno še, če bi Romunija za to dala zanesljiva jamstva gospodarskega in tudi zunanje političnega značaja.

3. Romunski kralj namerava uradno obiskati London. O tem obisku se je govorilo že zgodaj spomladi. Takrat položaj še ni bil zrel za takšen obisk. Sedaj so se zunanje-politične razmere spre-

menile in bi bila slovesna manifestacija angleškega vpliva v Romuniji Angliji zelo dobrodošla. — Tatarescu ima nalogo, da pripravi vse potrebno za ta državni obisk. V Londonu pravijo, da bi ne mogel biti pred koncem oktobra.

Londonsko časopisje podčrtava v današnjih jutranjih izjavah važnost Romunije za mirovno politiko v Evropi, kakor tudi njen pomen za angleško trgovino, ter meni, da se mora Anglija porušiti, da se uveljavi v teh krajih, ki bodo sicer podlegli gospodarskim vplivom Velike Nemčije.

Romunski kralj in predsednik turške republike sta se sestala v Carigradu

Istanbul, 20. jun. AA. Rador: Kralj Karel se je 17. t. m. vkrcal na jahto »Luce Farul« in se odpeljal v Bospor. Kraljevska jahta je 18. t. m. prispela v Bujugdere, kjer sta prišla nanjo predsednik turške vlade Dželal Bajar in zunanji minister Ruđi Aras, ki sta spremljala vladarja do Carigrada. Kralj Karel se je 19. t. m. ob 14 sestel s predsednikom turške republike Atatürk. Sestanek se je vršil na predsedniški jahti Avaroni. Isti dan zvečer je bil romunski vladar na večerji, ki jo je njemu na čast priredil predsednik turške vlade Dželal Bajar. Večerje sta se udeležila tudi zunanji minister Ruđi Aras in romunski generalni konzul Luka Lukasičević.

Maršal Cakmak, načelnik glavnega generalštaba turške vojske in s njim brigadni general Ozald in Numan Menemenczogli, generalni tajnik

turškega zunanjega ministrstva, je krenil iz Ankare v Carigrad, kjer se sedaj nahaja predsednik republike Atatürk v družbi ministrskega predsednika Dželala Bajarja, zunanjega ministra Ruđija Arasa, ministra notranjih zadev, ministra za finance in ministra javnih del.

Angleški nameni v vzhodni Evropi

Berlin, 20. junija. b. Prihod bivšega romunskega ministrskega predsednika v London in številne informacije, ki prihajajo v zvezi s tem obiskom, so zbudile veliko pozornost in skrb. Vse kaže, da je Velika Britanija sklenila na jugovzhodu Evrope preiti v močno gospodarsko in politično ofenzivo.

Na drugi strani pa prihajajo tudi vesti, da je sedanje delo Velike Britanije v zvezi z obrambo češkoslovaške republike. Po poročilih iz Londona je prišel Tatarescu tja tudi zaradi gradnje nove dolge železniške proge, ki bi pomenila za države srednje Evrope, zlasti pa za Češkoslovaško pot k morju. Glasom načrta bi se imela nova železniška proga zgraditi od Konstance ob Črnem morju do Brassoja, od tam pa na Češkoslovaško. 15 km južno od Konstance naj bi se zgradila nova velika luka, ki naj bi bila obenem zavetišče za podmornice, ki bi služilo prav tako za romunske podmornice, kakor za podmornice prijateljskih držav. Z gradnjo te železniške proge s pomočjo britanskega kapitala bi bila nemška pot v vzhodno Evropo zelo prizadeta.

Dr. Stojadinović v Italiji

Berlin, 20. junija. AA. »Berliner Börsenzeitung« pravi v svojem poročilu iz Benetk med drugim tole:

Jugoslovanski ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović in italijanski zunanji minister grof Ciano sta se v soboto dopoldne odpeljala z motornim čolnom na razstavo mednarodne umetnosti, kjer ju je čakal že tudi podtajnik v zunanjem ministrstvu Bastini. Oba državnika sta si skupaj ogledala italijanski oddelek, zatem pa novi jugoslovanski paviljon. Italijanski zunanji minister je čestitil jugoslovanskemu ministrskemu predsedniku k tako sijajnemu razvoju jugoslovanske umetnosti. V jugoslovanskem paviljonu je italijanski zunanji minister kupil bronast kipec, ki ga je izdelal jugoslovanski umetnik Toma Rosandič, za florentinski muzej. Po ogledu razstave sta se visoka gosta podala na otok Lido. Zvečer je bil v Grand-hotelu prirejen njima na čast slavnostni banket.

Benetke, 20. junija. AA. Po intimnem kosilu, ki ga je v soboto priredil italijanski zunanji minister Ciano na čast jugoslovanskemu predsedniku vlade in njegovi soprogi, je dr. Stojadinović odpotoval v Severno Italijo, kjer si bo ogledal moderne italijanske ceste in druga tehnična dela. Zunanji minister Ciano je v soboto popoldne z letalom odpotoval v Riccione, kjer se je ogledal pri predsedniku italijanske vlade Mussoliniju. V političnih krogih vidijo v tem sestanku Stojadinovića in Ciana ponoven dokaz prijateljskih in prišrčnih odnosov. Ker je potovanje jugoslovanskega predsednika vlade dr. Stojadinovića zasebnega značaja, ne bo izdano nobeno uradno poročilo o sestanku v Benetkah.

Slovesna proslava 20letnice bojev na Piavi

Benetke, 20. junija. AA. (Stefani.) Proslava 20letnice pivaške bitke je včeraj dosegla vrhunec. Vršili sta se dve veličastni manifestaciji, prva v Trevisu, druga pa v Benetkah. Svečanostim so prisostvovali kralj in cesar, princ Piemontski in drugi principi savojске dinastije, ministri, tajnik fašistične stranke Starace, državni podtajnik v vojnem ministrstvu general Pariani, italijanski maršali, generaliteta, učitelji in profesorji, zastopniki oblastev in velika množica ljudstva. Ljudje so navdušeno vzklikali Italiji in njeni vojni slavi. Kralj in cesar se je pripeljal v Treviso iz Benetk. Sprejeli so ga silno navdušeno. V družbi princa Piemontskega in zastopnikov oblastev je kralj in cesar nato prisostvoval impozantnemu defileju vojaških oddelkov na ulici Vittorio Veneto. Po oddelkih italijanske liktorske mladine in množicoštevilnih korporacij so nosili v sprevodu na stotine zastav vseh bivših polkov, ki so se udeležili svetovne vojne in ki so jih te dni prinesli iz zbirke zastav poleg spomenika Viktorja

spolnih razlogov in divje prepričenosti ali neomikanosti, o dejanjih in zločinih, ki izvirajo iz telesnega in duševnega razkroja, ter raznih umazanijah, ki so sicer človeške, pa je žalostno, če se vlačijo v javnost, dočim premočni zgledi plemenitosti, požitvornosti in srčne omike ostanejo popolnoma v temi, ker se zanje nihče ne briga in jih ne opazi ali pa se mu zdijo premalo senzaciji.

Prav zaradi tega, ker gre tu za ugled države in za sloves njenega prebivalstva, je danes, ko ima država tako širok kulturni delokrog, v prvi vrsti stvar državnega zakonodavca, da v tem oziru napravi odločen korak, ki so ga storile že mnoge države v Evropi, da namreč tiskovni zakon razširi z določbo, da se take stvari sploh ne objavijo, kar bi bilo najboljše. Čemu je treba vedeti, da si je ta ali oni sam končal življenje, da se je ta ali oni umor zgodil iz duševno bolnih nagibov, da za tem ali onim zločinom ali škandalom tičijo vzroki iz najbolj žalostne in poniževalne globine človekove narave, in to še na dolgo in široko opi-

sovati z vsemi podrobnostmi! Čemu prinašati sodnijske razprave o tem z vsemi žalostnimi in odbijajočimi okolnostmi? Zakaj italijanski, nemški in angleški listi takih stvari sploh ne objavljajo ali pa na najhrajlejši način kot novico, ki se zgolj zabeleži, če je to iz kakšnih važnih razlogov potrebno? Čemu sledimo v tem oziru senzacije lačnemu ameriškemu časopisju, ki ustreza nekaterim zelo prvotnim nagonom ameriške duše in kulture? Zadostuje en sam nov člen tiskovnega zakona, pa se bomo iznebili tega pojava, ki kazi naše, sicer visoko stoječe dnevno časopisje in škoduje dobremu imenu našega naroda in države.

Zakonodajavec naj ne okleva in naj se ne zadovolji s polovičarsko odredbo, ampak naj napravi čez to zadevo kratkomočno erto. Če bo to v kakem velikem središču, kjer se iz senzacij dela bogat posel, zabolelo, pa se bo kmalu prebolelo — novinarji bodo tako odredbo vsi z veseljem pozdravili, da se znebijo umazanega balasta, ki jemlje prostor drugim res važnim in narodu koristnim zadevam.

Strašna železniška nesreča v Ameriki 29 mrtvih

New York, 20. junija. AA. (Stefani.) Huda železniška nesreča se je zgodila blizu Mills Cityju (Montana), kjer je luksuzni ekspresni vlak na vožnji iz Cicaga v smeri proti San Paolu zdrknul z mosta v reko. Nesreča je zahtevala 29 mrtvih, 65 ranjenih, 20 ljudi pa še pogrešajo. Šest spalnih vagonov je ostalo več ar pod vodo, da so bile reševalne skupine prisiljene razbijati okenska stekla in tako potegniti ven mrtve in ranjene potnike. Boje se, da je onih 20 oseb, ki jih še pogrešajo, utonilo ali pa jih je odnesel tok reke. Vse ranjence so prepeljali v bolnišnico v Mills Cityju. Vsi napor so osredotočeni na to, da se potegne iz rečne struge lokomotiva in šest spalnih voz.

Chamberlain za takojšnje izvajanje angleško-italijanskega sporazuma

London, 20. junija. b. V tukajšnjih političnih krogih se je raznesla vest o novem političnem delovanju britanskega ministrskega predsednika g. Chamberlaina in o njegovem novem načrtu, ki mu diplomatski progii posvečajo veliko pozornost. Posebno postajajo pozorni na razgovore Chamberlaina, ki jih je imel zadnje dni s poslaniki Fran-

cije, Zedinjenih držav, Nemčije, Italije in Poljske.

O novem načrtu poročajo sledeče:

1. Anglija hoče doseči, da v celoti postane izvedljiv angleško-italijanski pakt, in sicer s pomočjo kompromisa v španskem vprašanju;

2. Italija se obvezuje, da bo za protiuslugo takoj nadaljevala prekinjena pogajanja s Francijo;

3. nadaljevanje angleških trgovinskih pogajanj z Nemčijo v zvezi z ureditvijo avstrijskih dolgov.

V Londonu upajo, da bo na ta način mogočo odpreti pot tudi do političnih pogajanj v Berlinu. Prav tako upa Anglija, da bo nato sledila ureditev evropskih vprašanj, zlasti pa jamstva za Češkoslovaško.

Rim, 20. junija. b. Italijanski listi poročajo, da je britanska vlada sklenila posvetiti vso pozornost španskemu vprašanju, od katerega je odvisna končna ureditev položaja na Sredozemskem morju. Pri tem se britanska vlada ne bo nič več zadovoljila s političnimi ukrepi, temveč bo zahtevala od odbora za nevmešavanje, da uporabi najbolj energičen postopek. Italijanski listi poudarjajo, da je britanska vlada s simpatijami sprejela italijansko pobudo, glasom katere bi italijansko-britanski sporazum moral čimprej v polnem obsegu stopiti v veljavo ne oziraje na te težave, ki že obstojajo in bi še mogle nastati pri reševanju španskega problema.

Pariz, 20. junija. b. V Parizu so z največjo pozornostjo sprejeli vest o včerajšnjih razgovorih angleškega poslanika v Rimu lorda Perthja z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano. — Informacije, ki so prišle iz Londona in Rima, so še pomanjkljive, zaradi česar o teh razgovorih še ni mogoče izreči končne sodbe. Diplomatski krogi pa so prepričani, da so bili razgovori med obehma državnikoma posvečeni obojestranski želji, naj se nič več ne zavlačuje izvajanje angleško-italijanskega pakta. Anglija bi se zadovoljila z umikom italijanskih pristovalcev s španskega bojišča brez njihovega transporta iz Španije, kot je bilo prvotno določeno.

Volitve na Irskem

Dublin, 20. jun. AA. (Havas.) Do danes zjutraj so znani sledeči rezultati volitev v irski parlament: De Valera 66 mandatov, Cosgrave 9 mandatov, neodvisna stranka 7 in delavska stranka 5 mandatov.

Zagrebska vremenska napoved. Oblačno.

Zemunska vremenska napoved. Prevladovalo bo vedro vreme na južni in delno tudi na severni polovici. Tod se obeta močna oblakost s krajevnimi nevihtami in nalivi. Delna ohladiitev.

Dunajska vremenska napoved. Sončno in toplo, ponekod krajevne nevihte.

Dva nova vodovoda v Kranjski gori

Kranjska gora, 19. junija.

Današnja nedelja je bila za Kranjsko goro velik praznik: obhajali smo slovesno blagoslovitev dveh novih vodovodov: enega v Kranjski gori, drugega pa v Logu za spodnji del fare tja do Martuljka. Za tujsko prometni kraj, kakor je Kranjska gora, je ta pridobitev velikega pomena, saj odpira nešteto možnosti, da se razvije prav v tej smeri. Kranjskogorci so že zdavnaj vedeli, da brez vodovoda kraju ni napredka, zato so že pred 70 leti položili prve osnove za vodovod. Pod županom Hribarjem so zajeli nad vasio v gozdu nekaj vode in jo po lesenih ceveh napeljali v vas, kjer so napravili tri lesena korita. Veliko to ni bilo, v Plišnico in v Rojco pa le ni bilo treba več hoditi kakor prej. Pa že ta mali napredek je imel hude nasprotne, saj je neki domačin župana osebno napadel zaradi teh novotarij in je bil zaradi tega napada obsojen na teden dni zapore. L. 1898 je oče sednjega župana Franc Budinek s pomočjo vseh vaščanov, ki so že pridno sodelovali, to napravo spopolnil. Lesene cevi so nadomestili z železnimi, namesto lesenih korit so napravili zidana, ki so čakala današnjega dne, povečali in popravili so tudi rezervoar. Vodo v hišo napeljati — temu se je pa vsa soseska upirala. Ni je smel napeljati ne župan, ne lastnik hotela »Razor« Jakob Cerne, ne posestnik Gašper Lavtižar. Neka posestnica, že rajnka, gospa Neža Košir, jo je skrivaj napeljala v klet, ko pa se je to zvedelo, se je vsa vas zbrala pred njeno hišo in v kar nevarnih demonstracijah zahtevala, da mora žena vodo odklopiti. Tako so se ljudje bali, da bi vode zmanjkalo, če bi si jo vsak napeljal v hišo. Vsa ta vodovodna naprava pa je bila last kranjskogorske gospodarske skupnosti.

Medtem pa je čas šel svojo pot in prinašal vedno nove zahteve. Potreba po pravem, modernem vodovodu je bila vedno bolj pereča. Omenjena gospodarska zajednica je bila l. 1930 izročila ves dotedanji vodovod občini Kranjska gora in novi občinski odbor, ki je l. 1936 prevzel občino v svoje roke, se je najprej lotil vodovoda. Izvoljena je bila posebna vodovodna uprava z županom Budinkom Vojtehom na čelu, kateri se je posrečilo vprašanje izpeljati do končne rešitve. Vaščani so prispevali 70.140 din v denarju, 65.960 din so odslužili z delom, kr. banska uprava je dala podporo v znesku 50.000 din, v obliki brezobzornega posojila pa 100.000 din, vodarina je prinesla 37.000 din — tako se je zbrala vsota 312.290 din, ki jo je zahtevala vsa nova, moderna vodovodna naprava: rezervoar za 50 kub. metrov, pet manjših rezervoarjev, en zbiralnik, 2608 m cevi iz litega železa in 8 hidrantov. Prvotni proračun pa je za skoraj isto delo znašal nad 700.000 din, več kot še enkrat toliko. — Tako je bilo v nedeljo delo vse vasi, zlasti pa njenih predstavnikov, kronano z vidnim uspehom: Kranjska gora ima vodovod, ki more vso vas preskrbovati z zadostno množino pitne in vedno snažne vode.

K blagoslovitvi se je zbrala vsa soseska v najslavnejšem razpoloženju. Uspeh vasi je prišel gledat in pozdravit tudi g. ban Marko Natlačen, ki je s svojo navzočnostjo dal slavnostim še večji sijaj. Ko se je pripeljal v vas, so ga pozdravili najprej g. župan, nato pa vsi predstavniki tamkajšnjih oblasti, šole in organizacij. Vsa množica je potem odšla v breg k rezervoarju, kjer je bila že zbrana šolska mladina z učiteljem in gasilsko četo. Vsi so g. bana navdušeno pozdravili, nato pa je slavnost pričel g. župan s svojim govorom, v katerem je orisal zgodovino kranjskogorskega vodovoda. Za njim je g. kaplan po kratkem cerkvenem govoru blagoslovil vse naprave. Nato je stopil na rezervoar g. ban, ki je opisal pomen te pridobitve za tujsko prometni značaj Kranjske gore, čestil kranjskogorcem k temu uspehu njihovega složenega dela in jih pozval, naj še naprej tako skupaj delajo, ker samo složna skupnost ustvarja trajna dela. V bregu so medtem pokali možnarji, pevec pa so zapeli nekaj naših pesmi. V vasi sami je nato gasilska četa pokazala pomen in moč vodovoda v kratkih gasilskih vajah ob cerkvi, pri katerih se je izkazalo, da ima vodovod zelo močan pritisk, saj samo na hidrant, brez pritiska brizgalne, in na dve cevi, nese vodo silno visoko, zvoniku prav do ure.

Po tej vaji je bila blagoslovitev vodovoda v

Logu, ki je sicer nekoliko manjši, vendar pa svojim potrebam popolnoma zadostuje. Ko je g. ban prišel do rezervoarja, ga je pozdravilo ljubko dekletce in mu izročilo lep planinski šopek. Nato je goste, zlasti pa g. bana, pozdravil predsednik vodovodne zadruge, katere last je vodovod, g. Arih, za njim je g. kaplan vodovod blagoslovil, nato pa je g. ban govoril o slogi, ki je utelešena v združništvu in ki edina pelje k trdnemu napredku celokupnosti. Med njegovim govorom je že močno deževalo, pa se nismo razšli. Vsa množica je vztrajala do konca, ko so pevec odpeli zadnjo pesem »Oj Triglav, moj dom«. V hotelu »Razor« je bila nato malica, katere se je udeležil g. ban z vsemi, ki so pri obeh vodovodih sodelovali na najbolj vidnih mestih. Razšli smo se v zavesti, da je bil danes storjen velik korak k napredku in razvoju Kranjske gore.

Zborovanje Zveze mest v Ljubljani. Predsedništvo Zveze: zagrebški župan dr. Peičič in ljubljanski župan dr. Adlesič.

Kmečki tabor v Rečici ob Savinji

Celje, 19. junija 1938.

Vsa gornja Savinjska dolina se je strnila danes, da na prvem okrajnem kmečkem taboru v Rečici ob Savinji pokaže, da je v našem kmetu smisel in volja za delo in borbenost za pravice, ki mu gredo. Prijazen trg Rečica je bil ves prerojen in poživljen. Skoraj z vseh hiš so plapolale zastave in pozdravljale množico, ki se je zgrinjala po trgu vasa pestra, živahna in navdušena. Posebno lep je bil pogled na strumne konjenike, večinoma v narodni noši, veliko število kolesarjev in kolesark. Spreved so poživile Gasilske čete iz Rečice, Gršole-St. Janža, Gorice ob Dreti in Pobrežja ter ljubenska in nazarska godba. Od lepo okrašene trske kapele je krenil spreved po trgu in se zgrnil na trati pred cerkvijo k službi božji, katero je opravil domači g. župnik Požar. Med sv. mašo je v lepo podanem govoru očrtal prednosti in lepote, kakor tudi dolžnosti kmečkega stanu ter z odločno besedo pokazal na napake, ki se tako rade vrivajo med naše delovno ljudstvo.

Tabor se je začel z drž. himno, nakar je požrtvovalni g. šolski upravitelj Kotnik z iskrenimi besedami spregovoril uvodni govor ter pozdravil zastopnika drž. uprave g. okr. načelnika dr. Mlinarja, predsednika Kmetijske zbornice g. Steblovnika, tajnika Kmečke zveze dr. Voršiča iz Ljubljane, podpredsednika Kmetijske zbornice banskega svetnika g. Spindlerja, čč. duhovščino in od ljudstva zbrane slovenske

Lep pogreb p. Ambroža Brenčiča

V nedeljo, ki je v osmini praznika Presv. R. T. je stiški opat ob slovesni asistenci v baziliki Žalostne Matere božje opravil črno peto sv. mašo ob navzočih telesnih ostankih pokojnega cistercijskega redovnika p. Ambroža Brenčiča, ki je bil prepeljan z Golnika, da je na ta dan našel pokoj na tistem pokopališču stiškega samostana. Poleg redovnih sobratov, ki so opravili pretresljivo pogrebno liturgijo svojega reda, peto v cistercijskem koralu, se je od dragega pokojnika poslovila cela stiška fara, posebno še mladina, ki jo je tako zelo ljubil in zanjo do kraja žrtvoval svoj pičlo odmerjeni čas. Podobni rožam, ki so mu jih natresli na krsto in gonilo, so v podobi živega venca obdali odprti grob slovenski fantje in dekleta, mladenke in naraščajnice, Marijina družba in Prosvetno društvo, vsi z zastavami. Med njimi žalujoci sorodniki in lepo število okoliške duhovščine, ki je spoštovala apostolsko gorečnost in zgledno delavnost mladega redovnika. Prišlo bi jih še mnogo več, da jih niso zadrževala nujna nedeljska cerkvena opravila. Posebno častno se je pogreba udeležila ljubljanska teološka fakulteta, na kateri je pokojni p. Ambrozij odlično dovršil svoje bogoslovne študije in je takoj prva leta s svojimi bogoslovnimi in socialnimi spisi pokazal veliko marljivost in nadarjenost. Razen dekana teološke fakultete, prof. dr. Matije Slaviča so pogrebu svojega nekdanjega gojenca prisostvovali vseučiliški profesorji: dr. Franc Ušeničnik, dr. Aleš Ušeničnik, dr. Franc Grivec in dr. Josip Turk, med mnogimi drugimi odličniki pa senator dr. Franc Kulovec in ravnatelj Karel Čoč. Pevski zbor je v cerkvi in ob grobu zapel ginjaive žalostinke.

Pokojni p. Ambrozij je prvi redovnik mašnik, ki ga je stiška redovna družina po zopetnem prevzemu stiške opatije pospremila na samostansko božjo njivo. Rajni je bil sin lepe Štajerske, pa je v Stični že kot deček našel drugi dom. Vzljubil je svoj red in hišo, ki je v njem gojila duhovski poklic in mu omogočila, da ga je tudi dosegel. Prižadeval si je, da bi bil dober redovnik in duhovnik ter da bi s svojim delom nekoliko povrnil skrb svojim vzgojiteljem. To mu bo sedaj v posebni meri mogoče s priprošnjo pri dobrem Bogu — pa tudi s tem, da je med nami zapustil svetel spomin v Bogu uravnovešenega, močnega značaja in krassen zgled apostolske gorečega duhovnika! Naj se spočije v Bogu!

Nedeli
ne zna

toča veselo je in nežno gladko kožo ima, kajti vedno so ga negovali s Solea milom in krema. Pa tudi njegova mami, pravi atek, ima tako nežno in gladko kožo od Solea mila in krema.

SOLEA
Milo in krema.

† Župni upr. M. Dimnik

V soboto ponoči, dne 18. junija, je umrl v Kokr nad Kranjem po daljši bolezni g. Martin Dimnik, tamonjši župni upravitelj. — Pokojni se je rodil dne 8. novembra 1884 v Jaršah pri Ljubljani in bil v mašnika posvečen dne 14. julija 1908. Služboval je kot kaplan v Hinjah, v Hrenovcih in v Smartinu pri Kranju, odkoder je šel med vojno za vojaškega kurata, dalje v St. Jerneju, v Fari pri Kostelu in v Loškem potoku do leta 1928, ko je prišel kot župni upravitelj v Koko, kjer je služboval 10 let.

Pogreb blagega pokojnika je bil večer ob 11. Ko je v nedeljo ležal gospod župnik v župnišču na mrtvaškem odru, so ga ljudje trumoma prihajali kript. Veliko ljudi je bilo tudi večer pri pogrebu. Pogreba se je udeležila skoraj vsa duhovščina kranjske dekanije. Pred župniščem so zapeli pevec iz Predvdvora žalostinko »Vigred se povrne«, nato pa je odšel spreved s krsto k cerkvi. Pri slovesni sveti maši je govoril o pokojniku in njegovem življenju kranjski dekan g. Matija Škrbec.

Po slovesni sveti maši je bil spreved na pokopališče. Zadnje poti se je udeležil poleg številnih gg. duhovnikov tudi celokupni občinski odbor iz Predvdvora. Zadnje čast mu je izkazalo tudi več odličnih mož iz Kranja, med njimi tudi kranjski odvetnik dr. Megušar. Ob odprtem grobu mu je zapelo žalostinko predvdvorsk peveško društvo, nato pa so s cvetjem zasuli krsto. Naj v miru počiva!

Pri žaganju se je smrtno ponesrečil

V torek, 14. junija je delal med drugimi delavci in žagarji v žagi g. dr. Rekarja v Mojstranji tudi 52 letni žagar Franc Florjančič, stanujoč v Mojstrani. Ko se je zvečer mudil v neposredni bližini premikajoče se brane, na kateri je razpeta žaga, je po nesrečnem naključju prišel pod brano, tako da ga je dvakrat močno potisnila ob tla in bi ga gotovo takoj ubila, če ne bi nesrečnež prišel na pomoč bližnji delavec, ustavil žago in nato potegnil Florjančiča izpod brane. Z nekimi žagarjem sta nato spravila poškodovanca domov in nihče ni slutil, kako hude notranje poškodbe je nesrečnež dobil. Ponoči je trpel Florjančič strašne bolečine, zato so ga prihodnje jutro s prvim vlakom prepeljali v ljubljansko bolnišnico. V bolnišnici v Ljubljani so takoj uvideli, da je vsaka človeška pomoč zaman, mož je imel namreč močno poškodovano hrbtenico, razen tega pa hude poškodbe v črevesju, zato ga je v nedeljo, 20. junija dopoldne žena prepeljala z avtomobilom iz bolnišnice v Mojstrano, vendar domov že ni več prišel živ, v bližini Dovjega je izdihnil v hudih bolečinah. Pokopan bo v torek na pokopališču v Dovjem. Naj v miru počiva!

varovanje proti povodnji, toči, neugodam, vprašanje preužitkarjev, izobrazbo ljudstva k racionalnemu gospodarstvu, soodločevanje kmeta pri trgovinskih pogodbah, razprodaji hmelja, lesa itd. Preroditi je treba ne samo našo vas, ampak tudi našo univerzo. Poslednji je izpregovoril g. Jošt, župan iz Mozirja. Njegov govor je bil močan klic kmetom, da se zbuje iz 100-letnega spanja. Kot 80% večine ne smemo prestopiti, da bi 20% manjšina pometala z nami, disktrala cene našim produktom itd. Zahtevajmo stanovsko preureditev države. — Šolski upravitelj g. Kotnik je končno prebral resolucijo, katero bomo priobčili prihodnjič.

Novi most v Škofji Loki blagoslovljen in izročen prometu

V nedeljo popoldne so v Škofji Loki slovesno blagoslovili in izročili prometu novi puštalski most čez poljansko Soro. Most je bil lepo okrašen z vencem, cvetjem in zastavicami. Godba je zaigrala državno himno, nato pa je nagovoril tisočglavo množico načelnik škofjeloškega okrajnega cestnega odbora g. Matevž Zihnerl. Orisal je zgodovino zgradbe mostu in se zahvalil tehničnemu oddelku banske uprave, posebno načelniku inž. Skabernetu za vso iskazano naklonjenost. Prosil je g. načelnika, ki je zastopal zadržanega bana g. dr. Natlačena, naj mu tolmači veliko zahvalo prebivalstva. Nato je župnik g. Podbevšek imel kratek govor, nakar je blagoslovil most. Sledili so govori člana banskega sveta g. Planina, zastopnika občine Zmice, ravnatelja Al. Kmetiča in predsednika krajevnega organizacije JRZ g. Franca Debeljaka. Končno je gosp. načelnik Zihnerl prosil zastopnika bana g. inž. Skaberneta, naj odpre most. G. inž. Skaberne je orisal vse delo za novi most, ki je bilo izredno težavno. Povedal je, kakšne velike prednosti ima ta most pred onim, ki ga je leta 1926 odnesla voda. Poudaril je, da bo novi most kljuboval še tako katastrofalnim povodnjam. Nato je šel z vsemi zastopniki na sredino mosta, kjer je prestrigel vrvice in s tem izročil most prometu.

Novi most je gradila tvrdka »Slograd« iz Ljubljane, in sicer okrog 300 delovnih dni. Zgrajen je iz železobetona. Dolg je 33 metrov ter je opt na nosilec na obeh bregovih. Na nosilec je opt tudi lok, ki nosi cestišče, ki je široko 5,50 m. Cestišče je tlakovano z granitnimi kockami, ki so zalite z asfaltno. Vsa dela so veljala okrog 550.000 din. Polovico te vsote je prispevala banovina, polovico pa okrajni cestni odbor.

bernetja, načelnika tehničnega oddelka banske uprave, naj odpre most. G. inž. Skaberne je orisal vse delo za novi most, ki je bilo izredno težavno. Povedal je, kakšne velike prednosti ima ta most pred onim, ki ga je leta 1926 odnesla voda. Poudaril je, da bo novi most kljuboval še tako katastrofalnim povodnjam. Nato je šel z vsemi zastopniki na sredino mosta, kjer je prestrigel vrvice in s tem izročil most prometu.

Dve smrtni nesreči pri Celju

Smrt vo'aka v Savinji
Karambol daljnega sorodnika škola Slomška

Celje, 20. junija.

Pri Grenadirjevi brvi se hodijo ob lepih dnevih kopat čete vojakov celjskega polka. Tako se je tudi večerj kopalo v Savinji več čet. Vojak Džemal Kitanović, doma iz vardarske banovine, pa se je večerj okoli 4 popoldne preveč oddaljil od čete in zabredel v globokejšo strugo Savinje pri kopališču Diani. Ker ni znal plavati, ga je voda zajela in kmalu se je začel potapljati. Vojašu so takoj priskočili na pomoč, potegnili so ga iz vode, mu pomagali z umetnim dihanjem, vojak pa je ostal še vedno v nezavesti. Z reševalnim avtom

so ga prepeljali v celjsko bolnišnico, revež pa je takoj po prevozu umrl.

Ob 7 zvečer pa se je pripetila pri železniškem viaduktu druga smrtna nesreča. Daljni sorodnik škola A. M. Slomška, 30 letni mesarski mojster Drago Slomšek, se je vozil po opravkih s svojim motornim kolesom iz Celja proti Laškemu. Pri viaduktu mu je nasproti pripeljala z osebnim avtomobilom veleposelnica Herberstein Terezija iz Prnovega. Slomšek se je zaletel naravnost v avtomobil ter tresel z glavo v osiše, da si je prebil glavo. Bil je pri priči mrtve.

Kako je sedaj v Valenciji

Popisuje časnikar, ki si je vse nepristransko ogledal

Časnikar, ki se mu je posrečilo potovati po tistih španskih krajih, kjer vladajo še rdeči, takole popisuje razmere, ki vladajo tamkaj:

Odkar so Francove čete prišle do Sredozemškega morja, med Barcelono in Valencijo ter Madridom ni nobene zveze več po suhem. Zvezo vzdržujejo še letala, ki pa morajo leteti 4000 m visoko nad Francovimi postojankami, kar pa je silno nevarno, če letala nimajo posod s kisikom s seboj.

V mirnem času šteje Valencija nekako četrtilijon prebivalcev, danes pa prebiva v njej okoli en milijon ljudi. Temu se ne moremo čuditi, če vemo, da so se morali semkaj zateči vsi begunci iz Madrida, Malage, Almerije in od Teruella. Tukaj skozi so morali vsi, marsikdo pa je kar tukaj ostal. Ker je sedaj zveza z Barcelono pretrgana, tudi ne morejo več bežati naprej, čeprav bi želeli. Zato se v Valenciji grmadi čuda dosti beguncev.

Mesto je natrpano ljudi. Na desetisoče je teh revežev, ki nimajo nobene strehe nad seboj. Zato morajo prenočevati na cestah, v parkih in drugod. Li to ne le poleti, marveč tudi pozimi, kar pa v teh južnih krajih še ni posebna nesreča. Odkar je iz Valencije pobežala boljševiška vlada in odšla v Barcelono, je postalo prostih na tisoče stanovanj in hotelskih sob, kar pa je bilo vse še mnogo premalo za vso silo in stisko. Poleg tega pa se v Valencijo izliva sedaj še vedno nov tok beguncev iz vseh krajev, ki so jih zasedle Francove čete.

Od starih prebivalcev Valencije so trije sedaj prav gotovo tuji. Tako je potem razumljivo, da te na cesti vedno kdo ustavi in te sprašuje po tej ali oni ulici. Pa nihče ne ve odgovora. Sicer pa se še domači ne spoznajo več, ker so rdeči zadnje čase skoro vse ulice na novo preimenovali po boljševiških glavah, tako da bi ti niti s fražnik, ki ga pa ni, ne mogel dati pojasniti. Valencijske ulice so danes imenovane po sovjetskih močnikih in drugih sovjetskih napravah. Tako imaš Leninovo ulico, Stalinovo, Ulica na čast Sovjetske unije itd. Nihče ne ve, kje je ena, kje druga.

Ker je v mestu toliko ljudi, je začelo primanjkovati blaga. Vendar to pomanjkanje še ni toliko občutno, ker ti begunci itak ne bi mogli kupovati, ko nimajo s čim plačati. Cene sicer niso mnogo višje, kakor so bile v mirnem času, kar pa je vse, kakor uspeh uradnega nadziranja cen. Spekulantje in navijačje cen močno kaznujejo. Sicer pa ni niti treba, da bi kaznovala oblast, ko za to že temeljito poskrbi trpeče ljudstvo. Marsikakemu, ki si je z bedo drugih hotel pomnožiti premoženje, so ljudje v svojem besu že razdejali trgovino.

Valencijo so že od nekdaj imenovali »vrt Evrope«. Tukaj je namreč sadja in sočiva na pretek. Bogastvo te dežele so velikanski oljvni in pomarančni nasadi. Poleg tega pa tukaj pridelujejo tudi

sloveči valencijski riž ter vsakovrstno sočivje. V mirnem času je pravi užitek biti v valencijski tržnici, kjer se ti ponujajo najljepši sadeži zemlje. Dandanes pa je seveda vse drugače. Ker je organizacija za čuda slaba in ker manjka potrebnega prevoznega sredstva, se premnogo tega blaga pokvari že pri kmetovalcu. Od zadnje pomarančne letine je skoro polovica pomaranč segnila že na drevju.

Može nikjer ne dobiš. Pač pa moreš dobiti

meso, dasi v skromni množini. Promet na ulicah je zaradi velikanskega števila beguncev nenavadno živahen. Kavarne delajo imenitne kupčije, čeprav prodajajo le nekako sladno kavo, ki ima strašen okus in je prav za prav čisti krop. Ob 9 zvečer morajo biti vsi javni prostori zaprti. Pol ure kasneje neha voziti cestna električna železnica. Nato pa vse veliko mesto Valencijo zagrne trda tema, ki jo potem varuje in ščiti pred zračnimi napadi Francovih letalcev.

Orjaške obeliske postavljajo v Parizu za sprejem angleške kraljevske dvojice

Potopljeno zlato dvigajo

Poročali smo že, da so se začeli v holandskih vodah pripravljati, da bi iz morske globočine dvignili zaklade, ki jih je vozila s seboj angleška vojna ladja »Lutine«, ki se je bila potopila leta 1799 pri otoku Terschelling.

Pripravili so nalašč za ta namen velikanski bager, ki dviga iz morskih globočin na beli dan vse, kar doseže. Ta bager imenujejo »Karimata«. Sredi tega meseca je bager začel delovati. Skoro je bager dokazal, da so začeli na pravem kraju kopati v morsko globočino. Z blatom vred je prinesel na beli dan že nekaj vreč, ki izvirajo prav gotovo od potopljene fregate »Lutine«. Med dvignjenim

blatom pa so našli tudi španski srebrni denar s podobo Karla IV. iz leta 1789. Drugega sedaj bager ni prinesel na dan. Tega pa podjetje, ki kopije, tudi še ni pričakovalo, ker leži potopljena ladja precej globlje, kamor pa bager še ni dosegel. Ko bo bager prišel tako globoko, kakor leži potopljena ladja, takrat bo šele senzacija velika in takrat bo vse z zanimanjem čakalo, kaj bodo privlekli na dan.

Ko se je fregata omenejenega leta potopila, je angleška zavarovalna družba »Lloyd« plačala za ladjo 900.000 angleških funtov odškodnine oziroma zavarovalnine. Izkopati pa upajo sedaj iz potopljene ladje kakih 10 milj. holandskih goldinarjev.

Polkovniku Lindberghu zopet groze

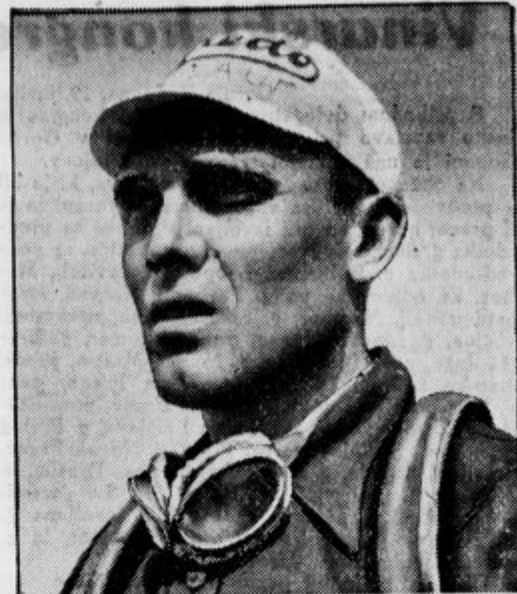
Sloviti ameriški letalski junak, ki je zaslovel s svojim poletom čez Atlantski ocean, Lindbergh, ki se je potem oženil z bogato ameriško milijonarko, je bil kmalu zelo nesrečen, ko so mu roparji ugrabili sinčka, da bi od očeta dobili odkupnino. Otroka pa so umorili, dasi jim je odkupnina bila izplačana. Pozneje je bil neki Nemec Hauptmann zaradi tega ropa v Ameriki obsojen na smrt in usmrčen. Lindbergha eamega pa je to tako potrla, da se je preselil v Evropo, kjer je mislil imeti več miru pred roparji. V Evropi je študiral v imenu ameriških letalskih družb načrte, kako bi se zračni promet med Evropo in Ameriko izboljšal. Sedaj se je Lindbergh s svojo ženo in otrokom naselil na Francoskem, kjer pa mu roparji znova groze, kakor se glasi naslednje poročilo:

Ze več dni je Lindberghov otok »St. Gildas« ob francoski bretonski obali močno zastražen. Se te dni je francoska javnost zvedela, kaj je vzrok, da so ta otok tako močno zastražili. Policija meni, da zadeva nikakor ni taka, da bi jo bilo mogoče omalovaževati. Ze celna dva meseca dobiva Lindbergh iz Amerike polno grozilnih in izsiljevalnih pisem, ki mu očitajo, da je on kriv, da je bil Hauptmann usmrčen na električnem stolu, čeprav on ni bil pravi storilec. Ker pa Lindbergh na nobeno pismo ni odgovoril, so pisma postala bolj grozeča. Nazadnje so mu veleli, naj sam določenega dne pride v francosko pristanišče Calais, kjer se mu pisec tega pisma dal spoznati. Takrat se mu ne bo nič hudega zgodilo, pač pa ga bodo, če ne treba tudi z oboroženo silo, odvedli, ako bi se ne pokoril.

Pred dalj časa je Lindbergh kupil za svoje bivanje otok Illiec, kjer stoji lep grad. Ta grad z vsem otokom pa sedaj po Lindberghovih željah preurejajo in prezidavajo, zaradi česar se je za ta čas Lindbergh s svojo družino preselil na otok St. Gildas, ki ni daleč vstran. Na tem otoku je doslej polkovnik Lindbergh docela mirno študiral svoje letalske prometne načrte. Ko je začel dobivati ta grozilna pisma, jih je seveda izročil francoski policiji. Pisavo na teh pismih so brezlično sporočili ameriški policiji, ki je kaj kmalu dobila sicer nejasno, vendar se zdi, da prvo sled. Ker je ameriška policija dobila v roke podatke, kdo bi utegnil biti za temi pismi, je sporočila francoski policiji, da je zadeva silno nevarna in da naj Lindbergha močno zastražijo, da bi mu noben človek ne mogel doživeti. Medtem ko ameriška policija sedaj za svojimi sledovi išče krivce in zločince, si francoska prizadeva, da bi Lindbergha čim bolj zavarovala. Ob otoku St. Gildas poslej noč in dan križarita

Lov za svetim pismom

Na pobudo zveze bojujočih se brezbožnikov, moskovske sekcije, se je sedaj na vseh tržiščih začel lov na verske knjige, zlasti pa na sveto pismo. Na Ruskem kmetje in preprosti ljudje tudi na trgih prodajajo knjige. Ti knjigotroški branjevalci prodajajo poleg drugih knjig tudi knjige in liste verske vsebine iz starih časov. Ljudje, ki prihajajo na trg, take knjige radi kupujejo. Ko je torej prišla kontrola na trg ter začela v vrstah branjevalcev, ki so stole ponujali na trgu svoje knjižno blago, etikati za verskimi knjigami, je res našla vse polno verskih knjig in svetega pisma. Zaplenjeno blago so seveda zaplenili ter nato izročili moskovskemu brezbožniškemu muzeju.

Belgijski avtomobilski dirkalec Bonduel je letos pri nemški dirki skozi Nemčijo dobil prvo darilo, ki jo je doslej vedno dobival kak Nemec

Čez 19 let izplačana odškodnina za ustreljeno hčer

Leta 1919 so na Madžarskem začasno zavzeli oblast boljševiki pod Belo Kunom. Medtem se je bila Slovaška odcepila od Madžarske ter se priključila Češki. Da bi Bela Kun doma na Madžarskem svoj položaj nekoliko okrepil, se je hotel nasilno polastiti Slovaške in jo znova priključiti Madžarski. Nastal je iz tega nov vojni pohod nad Slovaško, ki pa so se branili. Vse slovaško civilno ljudstvo je držalo s češkoslovaško armado, zaradi česar so boljševiki hudo razsajali med Slovaki, kjer so zasedli slovaške kraje.

Rdeči madžarsko vojaštvo je zasedlo tudi slovaško vas Pukanec, odkoder so morali pobegniti vsi miški Slovaki, ki so držali s češkoslovaško armado. Med njimi je bil tudi Slovak Hloška, ki je moral pobegniti v gore, da ga rdeči madžarski vojaki niso zajeli in ustrelili. Pri njem je služila za dekle slovaška deklica Katarina Rusnjak. Ta deklica je vedela, kje se njen gospodar skriva ter mu je iz vasi nosila skrivaj živež v skrivališče. Nekdo pa je madžarskim vojakom naznanil, češ da Rusnjakova nosi češkoslovaškim vojakom strelivo. Patruja rdeči madžarske armade je deklico zasledovala in jo zunaj v gorah tudi ustrelila.

Od tistega časa je minilo že več ko 19 let. Mati Rusnjakove pa še živi. Te dni je stara ženska od češkoslovaške vlade dobila 4000 čeških kron odškodnine za svojo hčer, ki so jo pred 19 leti ustrelili madžarski komunisti.

Kaj pravi kino

Film o ustanovitvi Rdečega križa

Zgodovina navaja več ženskih imen, ki dokažejo, da morejo tudi ženske skoraj na vseh področjih tekmovali z moškimi za dobro in napredek človeštva. Imena teh žensk so prav tako znana kakor imena velikih moških. Devica Orleanska, rešiteljica Francije, Kleopatra, egiptovska kraljica z drznimi političnimi zamislimi, Katarina Velika, ruska carica, kraljica Viktorija, eden največjih vladarskih veleumov v 19. stoletju, gospa Curie, soiznajditeljica radia in še nešteto drugih imen pričajo o tem.

Malokdo pa pozna ime Florence Nightingale (1820–1910), ki je bila ena prvih borkin za ženske pravice. Njena zamisel je mednarodna človekoljubna organizacija Rdečega križa, katerega ustanoviteljica je ta žena bila. V Angliji in v Združenih državah je njeno ime dobro znano in pomeni simbol plemenitosti in požrtvovalnosti. Veliki ameriški pesnik Longfellow ji je posvetil svojo slavno pesem »Santa Filomena«, v kateri poveljuje njene zasluge za človeštvo. Ta žena je kot mlado dekle v eni najburnejših dob angleške zgodovine, za krmisne vojne, ne le z besedami, marveč z dejanji dokazala, kako more ženska postati važen činitelj v najpomembnejših vprašanjih socialnega življenja. Odsli je klub odporu vodilnih krogov na krimsko bojišče in tam kot pravi beli angel stregla ranjenecem, jih tolažila in podpirala v urah smrtnega boja. Zrtvovala je svojo ljubezen, mladost in sebe vso za blagor trpečih ljudi in s tem dokazala, kako se lahko ženska na lep prepečevalen in uspešen način bori za enakopravnost ženske in za boljše in lepšo bodočnost človeštva.

Amerikanci so o tej idealni ženi in njenem življenjskem delu naredili lep film z naslovom »Beli anđeli«, čigar glavna vsebina se vrti okrog krimisne vojne. Film je po svoji resnosti in plemeniti tendenci dostojno žensko dopolnilo k veličastnemu delu »Pasteur«, v katerem je bila prikazana požrtvovalnost in nesebičnost velikega znanstvenika pri boju s mrtnjo za rešitev človeštva. Glavno vlogo v filmu o ustanovitvi Rdečega križa igra Američanka Kay Francis, režiral ga je pa isti režiser kakor »Pasteurja«, namreč William Dieterle.

Francija zgradi sedaj vsak mesec 250 novih bojnih letal. Posamezna letala, ki jih vidimo na sliki, so močni bombniki, ki so vsak zase podobni leteti trdnjavi. Poleg takih velikih bombnikov bo Francija vsak mesec dobila 250 novih urnih lovskih letal

IVANHOE

Št. 156.

Sel

Razsodbo so zapisali in prebrali, nakar je veliki mojster velel Rebeki, naj si izbere sla, ki bo z njenimi naročili odšel iz gradu. Ko pa je Rebeka navzočne prosila, naj bi kdo za dobro plačilo šel za njenega sla, se sprva nihče ni upal oglašiti, da se ne bi zameril vitezu. Kmalu pa se je preril v ospredje anglosaški kmet, ki ga je bila Rebeka ozdravila s svojo mažo: »Naj jaz grem! Morda bom tako mogel popraviti veliko neumnost, ki sem jo zagrešil poprej, ko sem te hvalil. Mislim, da ti bom tako pomagal.«

»Pa pojdi v York k mojemu očetu Izaku in mu izroči tole pisanje! Izročila mu je kos pergamenta, ki je nanj naglo napisala nekaj hebrejskih znakov. »Bog bodi s teboj!«

»Brez skrbi bodi,« je odgovoril kmet. »Pri svojem sosedu si izposodim konja in bom prišel v York tako naglo, kakor le more konj dirjati. Le zanesi se name!«

Ni se mu pa bilo treba dolgo truditi. Komaj je prišel iza grajskih vrat, je že srečal dva Juda. Eden je bil Izak, drugi pa njegov prijatelj zdravnik Natan. Ko sta slišala, da je Rebeka obdožena čarovnije, sta šla naglo na pot, da bi bila blizu gradu. Izaka je močno skrbelo, saj je dobro vedel, da kristjani Jude večkrat kaj takega dolže.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Torek, 21. junija: 11. Solska ura: Kresovanje, narodni običaji (g. Božo Račič) — 12. V ritmu današnjih dni (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Veseli opoldanski koncert Rad. orkestra — 14. Napovedi — 15. Koncert Rad. orkestra — 18.40 Ljubljanski št. Jakob od Valvazorja do Plečnika (g. dr. Jože Rus) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Napake pri vzgoji mladine (Grga Brigljevič, Bgd) — 19.50 Zabavni koncert — 20. Plošče — 10.15 Radijski komorni zbor poje Perjančičeve pesmi: Uvodno predavanje (g. dr. Frano Kimovec) — 21.10 Ura češke klavirske glasbe (g. prof. Pavel Slivc) — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Koncert Radijskega orkestra.

Sreda, 22. junija: 12. Znamke pevke (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Koncert na wurliških orglah (plošče) — 14. Napovedi — 18. Schubert: Nedokončana simfonija v h-molu (plošče) — 18.30 Mladinska ura: Glasbeno oblikoslovje (g. dr. Anton Dolinar) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Slovesni v naši vojni mornarici na Jadranu (Viktor Pirnat, Lj.) — 19.50 Saborški kotiček — 20. Plošče: Rich. Strauss: Vesele burke Tilla Eulenspiegla (simf. pesnitev) — 20.15 Rezervirano za prenos — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Salonski kvartet.

Dragi programi:

Torek, 21. junija: Belgrad: 20. Balalajke, 20.36 Komorna glasba, 21.45 Plesna glasba — Zagreb: 20. Igra, 20.20 Kvarlet, 22.30 Ork. koncert — Praga: 19.30 Vojasna godba, 20.05 Koncert, 21.05 Ork. koncert, 22.35 Klavir — Varšava: 19.30 Zab. glasba, 21.10 Laska glasba, 22.00 Koncert — Sofija: 20. Vok. koncert, 20.45 Ork. koncert, 21.15 Ruske romane, 22. Laska in ples, glasba — Budimpešta: 19. Cig. orkester, 20.30 Operni orkester, 21.45 Plesna glasba, 23.10 Jazz — Trst-Milan: 21. Rossijeva opera «Seviljski brivci» — Rim-Bari: 17.15 Klavir, 21.30 Pastoralna tragedija «Jorijeva hči», 22. Citre — Dunaj: 20. Simfoniki, 21.15 Brahmsove skladbe, 22.35 Plesna glasba, 24. Komor. orkester — Königsberg: 19.30 Plesna glasba — Lipsko: 20. Sinf. koncert — Kijev: 19.15 Mladinska operna glasba, 20.10 Filmske novosti, 20.30 Plesna glasba — Frankfurt: 20. Pihala — Strasbour 20.30 Berliozova opera «Faustovo pogubljenje».

«Slovenčeva» podružnica
Ljubljana, Tyrševa cesta
(palača Poštni dom)

Hiša za 860.000 din

Naglo se želi prodati posebno lepa, bogato opremljena hiša z najmodernejšimi stanovanji z zelo luksuznim komfortom. Vsi stranski odetki obloženi s ploščami, luksuzna kopalnica z vgradnimi banjami, lafalon in ostali sanitarni objekti, terase, balkoni, prvovrstni parket in ostali leseni predmeti, vhodna vrata iz hrastovine, velika okna z eslinger-roletami. Fasada kamom in teranova, vhod in stopnišče od kleti do podstrešja v večbarvnem marmorju, kombinirano z oniksom. Vrata iz antikorodala. Hiša predstavlja veliko bogastvo in je poseben okras predstavnice. Donaša letno 110.000 din. V gotovini je potrebno 580.000 din, ostalo dolgoročna hipoteka. Hiša je nova, 20 let prosta davka, nahaja se v centru Beograda tik nove univerze. Tu je posebno ugodna prilika za naložbo denarja. — Prodaja: Bovan, Beograd, Knez Mihajlova 5, telefon 27.978, palača »Ta-Tac«.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; žentitovanski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Službo šoferja
išče izkušen stavniki ključavničar, zmožen slovenskega in nemškega jezika. Nastop takoj, Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 968. (a)

Potnik
sprejme zastopstvo tekstilne stroke ali kaj podobnega za vso Južno Srbijo. — Ima svoj avto in potuje že preko 20 let. Jako dobro je vpeljan po vsej Srbiji in poseduje v Beogradu štirinadstropno hišo. Reference pri M. Ravnikar, tovarna slavnikov, Domžale. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 9669. (a)

Službo dobe

Dobrega tapetnika
takoj sprejme za stalno Avgust Koblica, Tyrševa cesta 36. (b)

Sprejemmo zastopnike
za obiske privat, strank za prodajo tanih rolojev za okna, Zasluzek dober. Priglasite se pri Pletara roleta, Bačko Petrovselo

LETUJIŠČA

Grado, Italija
Pension Aurora vas vabi! Lastnik hotela iz Prage, Prospekte daje »Putnik« in vse banke (L)

Posedstva

Stavbne parcele
lepe, od 540 do 925 m², ob Tržaški cesti, takoj izven mestne meje, po ugodnih pogojih naprodaj. Poizve se pri Ljudski posojilnici v Ljubljani. (p)

Kunaver Ludvik
gradbeno-strokovno naborni posredovalec — Cesta 29, oktobra št. 6, telefon 27-33, ima naprodaj večje število parcel, komplesov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

POHIŠTVO!
E. ZELENA
tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, Ulica 10. okt. 5

Denar

20.000 din posojila
iščem proti vknjižbi na posestvo. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vknjižba« št. 9836. (d)

Vložno knjižico
Zadrugne zveze takoj kupim. Ponudbe z navedbo cene upravi »Slovenca« pod »40.000« 9838. (d)

Bančno kom. zavod - Maribor
Aleksandrova cesta št. 40 kupi takoj in plača najbolje

HRANILNE KNJIŽICE
bank in hranilne
VREDNOSTNE PAPIRJE
3% obveznice, bone ter srečke, delnice itd.
VALUTE VSEH DRŽAV
PRODAJA SREČK
državne razr. loterije.

Vložno knjižico
Hranilnice in posojilnice v St. Vidu nad Ljubljano kupim. Ponudbe z navedbo višine vloge in cene upravi »Slovenca« pod »Gotovina« 9839. (d)

Kupimo

Kupimo
vsako množino smrekovih in jelovih hlodov, franco vagon, Parna žaga Rog, d. z. o. z., Podstenica, p. Toplice pri Novem mestu.

Zlato
vsakovrstno - najboljša plača
B. RANGUS
zlatar - Kranj
Na razpolago cenik ur in zlatnine

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Stanovanja

Dvosobno stanovanje
blizu glavnega kolodvora išče zeleznice, družina. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vesten plačnik« št. 9819. (c)

Ob prenovitvi trdke nam je danes mogoče po izredno nizkih cenah nuditi najnovejše modele spalnice, jedilnice, kaučev, madracev, preprog itd. Obrnite se zaupljivo na nas in prepričajte se sami o nizkih cenah in solidni izdelavi. Dobite pa tudi vse na obroke!

Nikdar na zrak brez mene!

Prodamo

Vsa lahka letna oblačila
si nabavite najceneje pri Preskorju, Sv. Petra c. 14.

Prodaj
njlve, travnike in gozd v Sostrem. Informacije daje Pompe Rudolf, Jernejeva 24, Šiška. (p)

Sveže češnje
rdeče, trde, kilogram 5 din, razpošilja franko voznina zaboje po 45 kg G. Drechsler, Tuzla.

Krošnjariji!
Manjšo količino dobro porabnega predmeta ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod 9853. (l)

Dve moški obleki
za srednjo postavu, novi, poceni prodaj. Obenem se priporočam za izdelovanje in popravilo oblek. Izdelujem tudi kroje za fantovske odseke. Slaplar Oroslav, modni salon — Smartinska cesta 8. (l)

»Kappel« pisalni stroji
pričajo o odličnih izdelkih nemških tovarn. — Pisalni stroji za pisarno in potovanje. — Najmodernejša oprema!

KLEINDIENST & POSCH
Maribor, Aleksandrova 44

KUPUJTE PRI NAŠIH INSERENTIH!

KOLESA

najnovejši letošnji modeli
v največji izbi naprodaj

po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina
Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Zobno nožno vrtaliko
in Schalttafel stikalno ploščo - prodaja dentist. — Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod št. 9617

Pisalni stroj

skoraj nov, primeren za urade ali za podjetje, ki rabi mnogo kopij, ugodno naprodaj. Ogled v trgovini »Torpedo«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18. (l)

Vnajem

Enostanovanjsko hišo
oddam v najem ali prodam. Informacije: Zvonarna Kogovšek, št. Vid nad Ljubljano. (n)

Trgovino

sredi vasi v Gotovljah pri Zalcu - oddam v najem. — Naslov v podružnici »Slov.« v Celju. (m)

ISOB

IŠČEJO:

Gospodična
išče opremljeno sobo v bližini Tabora. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Prvi julij«. (s)

ODDAJO:

Sobo s hrano
oddam. Vprašati v Ljubljani, Stari trg št. 32 (v trgovini) (s)

Auto-motor

Majhen dvosedežni avto
francoski, skoro nov, poceni naprodaj. Poizve se v trgovini, Ljubljana, Karlovška cesta 4. (f)

Zasluzek

1000 din in več
zaslužite mesečno doma. Potreben kapital 2500 din. Pišite: »Anos«, Maribor, Orožnova 6 (z)

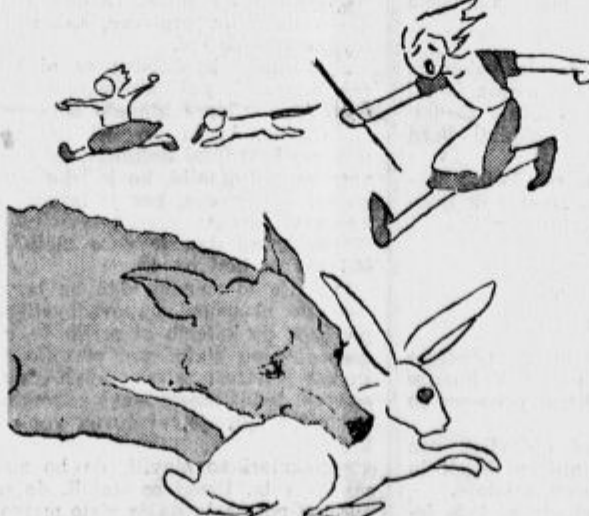
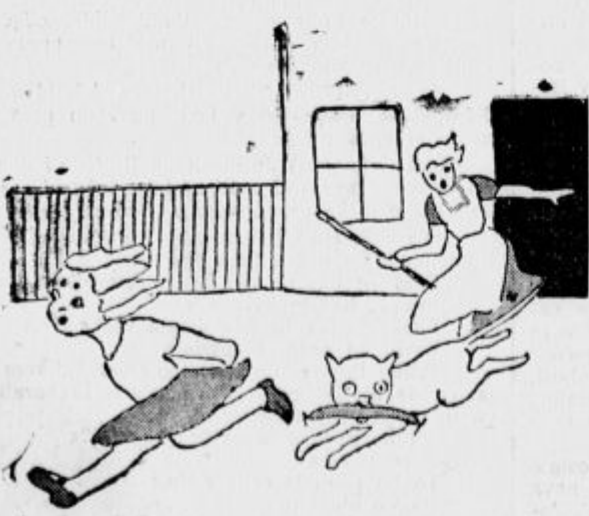
Marija Rotovnik
žena veleposestnika
v starosti 70 let, po mukopolni in težki bolezni, previdena s svetimi zakramenti. Pogreb drage pokojnice bo v torek, dne 21. junija ob pol 11 dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Smartnem. **Leben pri Slovenjem Gradu**, dne 19. junija 1938.
Zalujoča rodbina **ROTOVNIK**

Franc Tašker
kleparski mojster v Celju
dne 19. junija ob 1 ponoči po dolgi bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb dragega pokojnika bo 21. junija ob štirih popoldne iz hiše žalosti, Gosposka ul. 9 na okoliško pokopališče. Celje, dne 19. junija 1938.
Zalujoča žena in sorodstvo.

Konči Ahačič: Trije tički

In že ima mama Ieskovko v rokah!

A že zagleda tretjega hudobneža.

In že se začne gonja iz kota v kot, potem pa srečno preko praga v vežo in — smuk — na dvorišče. — A mama ima dolge noge, mnogo, mnogo daljše od Tacike, in bi jo zato gotovo takoj ujela, da ji ni prekrizala pota Maca, Maca z ukradeno salamo. Mama kar obstane od začudenja, a kaj hitro si opomore in steče za grešnikoma kakor blisk.

Luksi, dobričina Luksi, si je privoščil slastno pečenko: pograbil je najlepšega maminega kunca. — Ko mama to zagleda, se ji strga zadnja nitka potrpežljivosti. Kakor da so ji zrastle krila, zdrvi za hčerke, za psom in za mačko. To vam je bilo sopihanja in hropenja! Kaj čuda, ko Maca pri begu ni hotela spustiti salame, Luksi pa ne kunca! Taci, ubožica, ima pa itak že kratke noge.

FRANC KOZLEVČAR
orožn. narednik v pokoju in bančni sluga
Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 21. junija ob 5 popoldne iz mrtvašnice, Vidovdanska cesta 9, k Sv. Križu. Ljubljana, dne 20. junija 1938.
Zalujoča nečakinja Franeka in ostali sorodniki.

GUSTAV GLADNIK
v 86. letu življenja. Pokopali smo ga v soboto, dne 18. junija. Vsem, ki so nam ob priliki te težke izgube izrekli svoje sožalje, položili na krsto blagega pokojnika cvetje in ga spremlili na njegovi zadnji poti — se najiskreneeje zahvaljujemo. Kočevje, Ljubljana, Dunaj, Šumperk CSR, dne 19. junija 1938.
Zalujoča rodbina Gladnikova.